

Sažetak

U Crnoj Gori je na javne nabavke u 2009. godini potrošeno preko 433 miliona evra. Sistem javnih nabavki, mada unaprijeđen od uspostavljanja do danas, i dalje je opterećen brojnim nedostacima koji se odnose na neblagovremeno i ne-realno planiranje, nasaglasnost ugovora o nabavkama sa zahtjevima iz tendera, naknadne izmjene uslova nabavke, kao i odsustvo kontrole izvršenja ugovora. Manjak transparentnosti i kontrole posebno je naglašen u fazi nakon dodjele ugovora gdje je i najveći prostor za korupciju, posebno u dijelu naknadnih radova. Iako je ukazivano na brojne nepravilnosti u gotovo svim fazama postupka javnih nabavki, nikada nije utvrđena disciplinska, prekršajna ili krivična odgovornost. Usljed različitih tumačenja zakona o prekršajima i javnim nabavkama, postupak pokretanja i utvrđivanja prekršajne odgovornosti ne funkcioniše u praksi. Rješenje prema kojem prekršajnu kaznu plaća naručilac državnim budžetu dodatno obesmišljava i onako nefunkcionalni prekršajni postupak. U tri godine Uprava policije je podnijela svega tri krivične prijave, a prema našim saznanjima još uvijek nema pravosnažnih sudskih presuda za zloupotrebe u javnim nabavkama.

Uvod

Javne nabavke predstavljaju skup svih radnji i aktivnosti koje javni sektor preduzima u cilju ekonomične nabavke roba, usluga i radova. Prema podacima Direkcije za javne nabavke, dok je u 2008 godini udio javnih nabavki u BDP iznosio 17,74 %, prošle 2009. godine taj procenat je pao na 14,43 %¹. Značajna javna sredstva koja se izdvajaju za javne nabavke predstavljaju prostor visokog rizika za korupciju, što ukazuje na potrebu i značaj jačanja transparentnosti i odgovornosti u ovoj oblasti. Sistem javnih nabavki je uspostavljen 2001. godine kada je usvojen prvi Zakon o javnim nabavkama. Usvajanjem novog Zakona 2006. g pravni okvir je značajno poboljšán, ali nije u potpunosti usklađen sa relevantnim direktivama EU². U toku je revizija zakonodavnog okvira javnih nabavki sa ciljem njegovog usklađivanja sa pravom EU. Cilj ovog dokumenta je da ukaže na neke prednosti, bitne nedostatke i moguće pravce unapređenja u dijelu transparentnosti i odgovornosti u sistemu javnih nabavki u Crnoj Gori.

"Ova analiza je pripremljena u okviru projekta „EU Matrix - Monitoring procesa evropskih integracija sa naglaskom na primjenu Nacionalnog programa integracija Crne Gore u EU“. Projekat se realizuje u partnerstvu sa Centrom za monitoring i Evropskim pokretom u Crnoj Gori, a uz podršku Fondacije Institut za otvoreno društvo - Predstavništvo Crna Gora."

¹ U odnosu na konačni podatak zavoda za statistiku MON-STAT za 2008. Godinu i preliminarnu procjenu Ministarstva finansija za 2009. Godinu.

² SIGMA, Public Procurement Montenegro Assessment, 2009

Transparentnost u sistemu javnih nabavki u Crnoj Gori

Prema mjerilima PEFA³, transparentnim postupcima javnih nabavki u 2009. godini ugovoreno je 82,54% vrijednosti ukupnih javnih nabavki. Ovaj podatak pokazuje da je više od 75% ugovora dodijeljeno u postupcima koji se zasnivaju na otvorenoj konkurenciji⁴. Raste i prosječni broj ponuđača pa je tako za 2009. godinu prosječno bilo 4,29 ponuđača po jednom postupku, za razliku od 2008. i 2007. g kada ih je bilo 3,51 odnosno 3,03.

Planiranje javnih nabavki

Zakon o javnim nabavkama propisuje obavezu naručioca da do kraja tekuće godine donese plan javnih nabavki ukoliko u narednoj godini namjerava da izvrši javnu nabavku čija vrijednost prelazi 100.000 evra. Naručioci moraju jasno definisati predmet javne nabavke, planirana sredstva, potrebne količine i period za koji je predviđena predmetna nabavka⁵. Okvirni sadržaj plana javne nabavke se objavljuje na internet stranici Direkcije za javne nabavke (DJN)⁶.

U praksi, i pored zakonske obaveze jedan broj naručilaca ne donosi godišnje planove javnih nabavki, dok jedan broj onih koji nemaju obavezu ipak usvaja planove. Državna revizorska institucija (DRI) je u 2007. i 2008. godini utvrdila da je praksa je da se javne nabavke vrše bez donešenih planova o javnim nabavkama⁷. DRI je kod nekih institucija ukazivala

³ *Public Expenditure Financial Accountability (PEFA)*

⁴ *Direkcija za javne nabavke, Izvještaj o javnim nabavkama za 2009. godinu, str. 20*

⁵ *Mujević Mersad, Krkeljić Ivan, Krstović Sandra, Javne nabavke u Crnoj Gori (ostvarivanje osnovnih principa), str. 29.*

⁶ *Vidi <http://www.djn.gov.me>*

⁷ *Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima DRI-a, za period oktobar 2008-oktobar 2009.godine., str.39. , (Plan javnih nabavki za 2008. godinu nijesu donijeli: Sekretarijat za evropske integracije, Uprava za civilno vazduhoplovstvo, Komisija za utvrđivanje konflikta interesa i Crnogorska akademija nauka, dok u u 2007. to nijesu uradile Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost, Fond Penzijsko-inva-*

na potrebu realnijeg planiranja (Ministarstvo odbrane, Hidrometeorološki zavod, Opština Rožaje, Zavod za zapošljavanje, Željeznica Crne Gore A.D., J.P. Morsko dobro). Za 2009. godinu DJN je ukazala, između ostalih, na Opštinu Podgorica, Pljevlja i Bar kao obveznike kod kojih „i pored pisanih i usmenih upozorenja, postoji nerazumijevanje ili neodgovoran odnos...u pogledu pripreme primjerenih planova javnih nabavki“.

Realno i blagovremeno planiranje javnih nabavki je ključno za uspješnost postupka. Kako planovi javnih nabavki dostupni javnosti ne sadrže obrazloženja nije moguće ocijeniti opravdanost pojedinih nabavki i njihove vrijednosti. Takva praksa je suprotna mogućnosti javne provjere principa da javni sektor treba da kupuje samo ono što je neophodno, u količinama i u vrijeme kada je to potrebno. Iako se u odnosu na postojeće planove javnih nabavki konstatuju uštede, kad su u pitanju državni organi i organizacije, što se uglavnom odnosi na Direkciju javnih radova, umjesto ušteta bilježi se za više od deset miliona eura veća ugovorena vrijednost radova od planirane⁸.

Dostupnost informacija ili dokumentacije u postupku javnih nabavki

DJN redovno, na svojoj internet stranici i u dnevnoj štampi, objavljuje pozive za javno nadmetanje i odluke o dodjeli ugovora u postupcima javnih nabavki, osim za nabavke male vrijednosti koje se sprovode neposrednim sporazumom⁹. U tom dijelu se bilježi značajan napredak u transparentnosti, što predstavlja opšti utisak relevantnih aktera.

lidskog osiguranja i Ministarstvo kulture)

⁸ *Izvještaj DJN o javnim nabavkama za 2009 g (procijenjena vrijednost 61, 983, 746.18, ugovorena vrijednost 72, 062, 335.14)*

⁹ *Ibid, str. 20*

Međutim, nivo transparentnosti u postupcima javnih nabavki ograničen je slabom dostupnošću ugovora o javnim nabavkama, aneksa ugovora i izvještaja o sprovođenju pojedinačnih ugovora na sajtu DJN ili samih naručilaca.

U PEFA izvještaju se navodi da je DJN, koja je nadležna za prikupljanje podataka o javnim nabavkama od naručilaca, razvila pojednostavljene obrasce za utvrđivanje tačnosti podnijetih informacija. Iako se veliki udio ugovora sklapa na osnovu javnog tendera, PEFA izvještaj naglašava grubost podataka na kojima se temelje statistike. Na ovaj problem je ukazala i DRI u svom godišnjem izvještaju iz 2008. godine, zaključujući da nedostatak podataka o javnim nabavkama zaključenim kroz neposredno pregovaranje ozbiljno dovodi u pitanje podatke iz izvještaja DJN o udjelu javnih nabavki u ukupnoj potrošnji.

Disciplina naručilaca u pogledu dostavljanja izvještaja o ugovorima o javnim nabavkama se iz godine u godinu povećava pa je tako u 2007. Iznosila 74,1 %, 88,67 % u 2008. g, a u 2009. 89,63%. Ipak, pojedine institucije ne dostavljaju posebno godišnji izvještaj o javnim nabavkama, jer su u nadležnosti drugih institucija, pa je teško utvrditi koliko su novca one utrošile na javne nabavke¹⁰. To je slučaj sa javnim preduzećima čiji je osnivač opština, školama koje su u nadležnosti Ministarstva prosvjete i nauke itd.

Faza nakon usvajanja odluke o dodjeli javne nabavke

Najčešći primjer kršenja zakona i principa transparentnosti je to što se zahtjevi navedeni u obavještenju o nabavci, pozivu za dostavljanje ponuda ili tenderskoj dokumentaciji, mijenjaju u ugovoru koji se zaključuje sa izabranim ponuđačem, odnosno to što se uslovi izvršenja ugovora mijenjaju nakon njegovog zaključivanja¹¹. Na taj način se vrše zlou-

¹⁰ *Ibid*, str.

¹¹ Mujević Mersad, Krkeljić Ivan, Krstović Sandra, *Javne nabavke u Crnoj Gori (ostvarivanje osnovnih principa)*, str. 32.

potrebe nakon donošenja odluke o dodjeli ugovora i vrši indirektna diskriminacija ponuđača čije ponude nisu prihvaćene. DJN ne posjeduje podatke o ugovorima koji su raskinuti zbog neispunjavanja ugovora od strane izabranog ponuđača.

Zakon o javnim nabavkama reguliše postupak do usvajanja odluke o dodjeli ugovora i ne obezbjeđuje mehanizme koji bi garantovali usklađenost ugovora sa zahtjevima koji su predviđeni tenderskom dokumentacijom. Takođe, u Zakonu ne postoje mehanizmi koji prate naknadne izmjene ugovora, a sama kontrola izvršenja ugovora je izvan granica ovog Zakona. Ovo je posebno bitno u odnosu na nabavke radova, gdje je najveći broj primjera da se kroz naknadne radove ugovorene u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, bitno mijenjaju uslovi osnovnog tendera i na taj način dikriminišu ponuđači čije ponude nisu prihvaćene. Naknadni radovi¹² se jedino mogu zaključiti sa ponuđačem kome je dodijeljen glavni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ili radove ne može preći 25% od vrijednosti glavnog ugovora.

Iako DJN daje saglasnost na ugovaranje naknadnih radova, ova odredba umjesto da se koristi u izuzetnim i opravdanim slučajevima, u praksi nailazi na vrlo široku primjenu. U 2009 godini je DJN primila 270 zahtjeva, a dala prethodnu saglasnost na pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u čak 203 slučaja. Ilustracije radi, dnevni list Vijesti piše da je “izgradnja i rekonstrukcija Instituta za javno zdravlje, ugovorena sa preduzećem “Lipa”, koštala 2.474.611,93 eura. Kako se ispostavilo, došlo je do potrebe za naknadnim radovima, koji su procijenjeni na 618.653 eura, nekih par promila iznad zakonskog maksimuma od 25 odsto od vrijednosti prvobitnog ugovora. Takva naknadna preciznost u planiranju troškova je omogućila Direkciji da sa “Lipom” sklopi ugovor kroz direktne pregovore i izbjegne javni i otvoreni postupak.

¹² *Naknadnim radovima se smatraju radovi koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekt ili u izvornom ugovoru, ali koji uslijed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga, odnosno radova, i kada se takve dodatne usluge ili radovi ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od glavnog ugovora bez većih teškoća za naručioca.*

Slučaj izgradnje nove zgrade Hidrometeorološkog zavoda u Podgorici je još zanimljiviji. Prema pisanju "Vijesti" u ljetu 2007. kada je raspisan tender, procijenjena vrijednost radova je bila 2,8 miliona eura. Međutim, vrijednost ugovora, potpisanog sa podgoričkom firmom "Fidija", je bila za oko 50 odsto veća od procijenjene i iznosila je 4.151.051,80 eura. Dvije godine kasnije, ispostavlja se da ni toliko uvećana suma nije dovoljna za pokrivanje svih troškova, jer su naknadni radovi procijenjeni na 1.037.762 eura, što je nevjerovatnih 95 centi ispod zakonskog maksimuma! Praktično govoreći, da su naknadni radovi procijenjeni barem za euro više, onda bi morao biti raspisan otvoreni tenderski postupak. Ovako, matematičkom preciznošću, ta varijanta je izbjegnuta, pa su Direkcija javnih radova i "Fidija" mogli da pristupe direktnim pregovorima bez javnog nadmetanja. Na kraju je konačna vrijednost radova gotovo dvostruko nadmašila prvobitnu procjenu¹³.

Kako nabavke radova u ukupnoj vrijednosti javnih nabavki učestvuju sa 51,63 %¹⁴, ovakva praksa ugrožava cjelinu sistema javnih nabavki i mora se staviti pod snažniju kontrolu i ograničenja.

Odgovornost u sistemu javnih nabavki u Crnoj Gori

„Poruka mora da glasi: država je jasno formulisala pravila za sprovođenje javnih nabavki i ima namjeru da ih rigorozno primjenjuje; prekršioc i će biti kažnjeni po Zakonu; službenici umiješani u korupciju biće otpušteni; ponuđači koji prekrše pravila biće kažnjeni i biće isključeni iz budućih tendera stavljanjem na crnu listu¹⁵. Ovako je Direkcija za javne nabavke u februaru 2010. godine isticala opredjeljenje Vlade u odnosu na zakonitost i odgovornost u javnim nabavkama.

Nema sumnje da je jačanje mehanizama kontrole i odgovornosti u javnim nabavkama ključno

¹³ *Vijesti* 27.02.2010

¹⁴ *Izveštaj DJN o javnim nabavkama za 2009 godinu*

¹⁵ *Vodič kroz sistem javnih nabavki u Crnoj Gori, Podgorica, 2010*

u borbi protiv korupcije, ali je stvarnu odlučnost nadležnih državnih i pravosudnih organa moguće procijeniti samo kroz praksu utvrđivanja disciplinske, prekršajne i krivične odgovornosti.

Disciplinska odgovornost

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima su kao teži disciplinski prekršaji predviđeni „nepravilno raspolaganje povjerenim sredstvima, zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi; svako propuštanje koje onemogućava građanina ili pravno lice u ostvarivanju zakonskih prava; davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke“¹⁶.

Ipak, kod naručilaca kod kojih su u postupku revizije registrovane nepravilnosti i kršenja u postupcima javnih nabavki nije bilo disciplinskih postupaka protiv odgovornih lica ili državnih službenika¹⁷ u što smo se uvjerali uvidom u dostupna rješenja o disciplinskoj odgovornosti. Iz navedenog proizilazi da ne postoji praksa izricanja disciplinskih mjera protiv starješina i službenika odgovornih za javne nabavke, odnosno da disciplinska odgovornost u odnosu na postupke javnih nabavki nije razvijena.

Prekršajna odgovornost

Zakonom o javnim nabavkama utvrđeno je četrnaest radnji koje predstavljaju prekršaj i određene su novčane kazne za pravno lice naručioca, dok je samo za jedan od ovih prekršaja predviđena odgovornost odgovornog lica naručioca. Suprotno antikorupcijskim deklaracijama sadržanim u Zakonu o javnim nabavkama, za kršenje odredbi o konfliktu interesa i antikorupcijskih pravila nije predviđena prekršajna odgovornost.

¹⁶ *Zakon o državnim službenicima i namještenicima, član 59*

¹⁷ *Disciplinskih postupaka nije bilo u Ministarstvu kulture, Agenciji za telekomunikaciju i poštansku djelatnost, Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, Ministarstvu odbrane, Fondu za razvoj, u kancelariji Zaštitnika ljudskih prava, Hidrometeorološkom zavodu*

U praksi se javila dilema da li je Direkcija za javne nabavke nadležna za podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka ili samo prijava nadležnim organima. Naime, Zakonom o prekršajima je propisano da se prekršajni postupak inicira zahtjevom ovlaštenog organa ili oštećenog¹⁸. Zahtjeve su ovlašćeni da podnesu između ostalih i „organi uprave“, a prijave lica čiji je pravni interes povrijeđen.

Zakon o javnim nabavkama propisuje da Direkcija za javne nabavke „obavještava Državnu revizorsku instituciju i podnosi prijave ostalim nadležnim organima o slučajevima kršenja postupaka javnih nabavki za koje sazna u vršenju poslova iz svoje nadležnosti“¹⁹.

Direkcija za javne nabavke je u drugoj polovini 2009. godine podnijela devetnaest zahtjeva²⁰ za pokretanje prekršajnog postupka područnim organima za prekršaje ali su oni uglavnom odbačeni sa obrazloženjem da su zahtjevi podnieti od strane neovlašćenog organa, dok je jedan broj odbačen zbog neurednog i neblagovremenog postupanja DJN. Predsjednik Vijeća za prekršaje i predsjednik Područnog organa za prekršaje u Podgorici smatraju da Direkcija nije nadležna za podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i da je to „proizvod greške“ u Zakonu o javnim nabavkama u kojem nijesu jasno određene nadležnosti za pokretanje prekršajnog postupka. Ministarstvo finansija takođe nije podnijelo nijedan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

18 Zakon o prekršajima (Sl. list RCG, br. 048/99-1), član 58.

19 Zakon o javnim nabavkama (Sl. list RCG, br. 46/06), član 17., stav 12.

20 Uprava carina, Zavod za statistiku, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Opština Danilovgrad, Opština Pljevlja, Opština Šavnik, Zavod za zaštitu prirode, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Agencija za nadzor osiguranja, Biotehnički institut, Institut za standardizaciju, Ljekarska komora, JP komunalne djelatnosti Bar, JU Biblioteka Radosav Ljumović, ICN Crna Gora, Univerzitet Milun Božović, Srdenja mješovita škola Podgorica, Železnička infrastruktura AD.

O nesaglasnosti između dva zakona i prakse dovoljno svjedoči to što je Zakonom o prekršajima predviđeno da „Ministarstva i drugi organi uprave... vode postupak za prekršaje za koje je propisana novčana kazna“, a to je slučaj sa svim prekršajima Zakona o javnim nabavkama. Međutim, u Ministarstvu finansija nema službenika koji bi vodio prekršajni postupak u javnim nabavkama. Zabrinjavajuće je da se područni organi za prekršaje nisu oglašavali nenadležnim zbog ovog zakonskog određenja, već iz sasvim drugih razloga.

Čak i kada bi u pogledu nadležnosti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka sve funkcionalisalo besprekorno i prekršajna odgovornost bila utvrđena, ta kazna ne bi postigla svoj cilj. Zakon o javnim nabavkama predviđa da za kršenje zakona novčanu kaznu plaća organ–naručilac, a Zakon o prekršajima da se sredstva naplaćena od novčanih kazni uplaćuju u Budžet Crne Gore. Navedena rješenja su besmislena i ne postižu svrhu izricanja sankcije.

Očigledno je da su različita tumačenja odredbi dva zakona, odsustvo koordinacije među organima, uz pasivnost DJN uslovlili odsustvo primjene prekršajnih odredbi i izostanak odgovornosti.

Krivična odgovornost

Krivični zakonik Crne Gore predvidio je niz krivičnih djela zloupotrebe službenih ovlašćenja koja mogu biti osnova za pokretanje pitanja krivične odgovornosti i u postupcima javnih nabavki.

Od posebnog značaja, sa aspekta otkrivanja krivičnih djela u procesu javnih nabavki je saradnja DJN, Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, DRI, Uprave policije i državnog tužilaštva. Međutim, DJN i Komisija nisu podnosile krivične prijave, ne postoji saradnja Uprave policije sa DRI, DRI nije podnosila krivične prijave VDT, dok je Uprava policije samostalno podnijela svega tri krivične prijave u periodu od tri godine, zbog osnovane sumnje da su počinjena krivična djela zloupotrebe službenog

položaja u postupku javnih nabavki. Prema dostupnim saznanjima, do sada nije donijeta nijedna pravosnažna sudska presuda za krivična djela u oblasti javnih nabavki.

Dakle, bez obzira što oblast javnih nabavki predstavlja izuzetno pogodno tlo za veliki broj krivičnih dijela, broj krivičnih prijava u ovim postupcima je neznan, što ukazuje da ni krivična odgovornost u sistemu javnih nabavki u Crnoj Gori nije razvijena.

Politička odgovornost

Nema saznanja da je neko od nosilaca političkih ili rukovodećih funkcija snosio političke posljedice zbog nepravilnosti u javnim nabavkama. Vlada je tokom 2009. godine pokazala neodgovornost u odnosu na proces imenovanja članova Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki. Nakon što je mandat članova Komisije istekao, Vlada gotovo godinu dana, sve do 29 februara 2010.g, nije imenovala nove članove ili obnovila mandate ranijim članovima, pa je Komisija u tom period nastavila sa radom mimo Zakona. Zbog takvog odnosa Vlade i Komisije značajan broj odluka Komisije je poništen od strane Upravnog suda tokom 2010.godine.

Evropska komisija je u posljednjem izvještaju o napretku Crne Gore ukazala na potrebu daljeg usklađivanja pravnog okvira za javne nabavke sa evropskim standardima, a EU finansira projekat koji između ostalog pruža podršku reformi zakonodavstva. Pa ipak, Programom rada Vlade za 2010.godinu nije predviđeno usvajanje predloga izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- Treba utvrditi precizne kriterijume za donošenje plana javnih nabavki, utvrditi obavezu naručiocima da realno i blagovremeno planiraju javne nabavke i razviti efikasnu kontrolu i sankcionisanje u ovoj oblasti. Planiranje javnih nabavki mora biti integralni dio ukupnog planiranja budžeta. Obrazloženje planiranih javnih nabavki treba da bude otvoreno za javnost i argumentuje njenu opravdanost.
- Treba utvrditi obavezu da ugovori o nabavkama i eventualni aneksi ugovora, kao i izvještaji o sprovođenju ugovora budu javno dostupni.
- Izvođenje naknadnih radova treba preciznije utvrditi kao izuzetak i definisati jasne uslove i kriterijume. Ograničenje za vrijednost naknadnih radova treba smanjiti na 10% od ponuđene cijene, a nikako preko ponude koju je na tenderu imao drugoplasirani ponuđač. Ponuđači u postupku za osnovne radove moraju imati eksplicitnu mogućnost prigovora i žalbe na odluku o dodjeli naknadnih radova.
- DJN treba da formalno utvrdi status obveznika Zakona o javnim nabavkama u odnosu na institucije koje nedosljedno tumače svoje obaveze podnošenja izvještaja o javnim nabavkama Direkciji.
- Izmjenama Zakona o javnim nabavkama potrebno je uspostaviti institucionalne mehanizme kontrole i transparentnosti sprovođenja osnovnih ugovora i aneksa.
- Uprava policije i državno tužilaštvo sa posebnom pažnjom treba da pristupe otkrivanju i procesuiranju krivičnih djela u oblasti javnih nabavki.
- U institucijama i organima kod kojih su ustanovljena kršenja postupaka javnih nabavki treba uspostaviti

funkcionalne mehanizme utvrđivanja disciplinske odgovornosti rukovodilaca i službenika i obezbijediti njihovu primjenu.

- Potrebno je jasno definisati nadležnost za pokretanje prekršajnog postupka, kao i organ pred kojim se vodi postupak. Ovo pitanje treba precizirati istovremenim izmjenama Zakona o prekršajima i Zakona o javnim nabavkama. U međuvremenu, Ministarstvo finansija treba da stvori uslove za vođenje prekršajnog postupka, a DJN ima puno pravo da podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka ovom Ministarstvu.
- Prekršajnu odgovornost umjesto prema organima, treba individualizovati u odnosu na konkretne pozicije starješina i državnih službenika u organima.

O nama

institut alternativa

Institut Alternativa je nevladino udruženje osnovano septembra 2007. godine od grupe mladih, obrazovanih građana sa iskustvom u civilnom društvu, javnoj administraciji i biznis sektoru.

Misija Instituta Alternativa je snaženje demokratskih procesa u Crnoj Gori kroz identifikovanje i analizu opcija javne politike.

Strateški ciljevi Instituta Alternativa su: da podigne kvalitet razvoja javnih politika, da doprinese razvoju demokratije i vladavine prava i da doprinese zaštiti ljudskih prava u Crnoj Gori.

Vrijednosti koje slijedimo u svom radu su posvećenost misiji, nezavisnost, stalno učenje, umrežavanje i saradnja i timski rad.

Institut je realizovao projekat "Javna administracija u Crnoj Gori – šeme plata, mehanizmi nagrađivanja i mogućnosti za profesionalno napredovanje u zakonodavstvu i praksi" (januar 2008–jun 2008)". U okviru projekta uspješno je sprovedeno istraživanje, pripremljena studija istog naslova i organizovan okrugli sto.

Institut je pripremio kratku informaciju s preporukama o transparentnosti finansijskog poslovanja Skupštine Crne Gore (jun 2008).

Institut na nedjeljnoj osnovi za veliki broj korisnika priprema i distribuira "Nedjeljni pregled" (Weekly Brief), koji sadrži najvažnije informacije iz sfere politike, društva, ekonomije, regionalne saradnje. Korisnici "Nedjeljnog pregleda" su uglavnom predstavnici inostranih organizacija i diplomatskih predstavništava u Crnoj Gori.

Institut je suizdavač publikacije "Politički kriterijumi za priključenje Evropskoj uniji" autora mr Aleksandra Saše Zekovića. U junu 2009. predstavljena je publikacija "Slučaj Prve banke – iskustva za supervizora i ostale donosiocje odluka". Autor publikacije je Mila Kasalica, a izdavanje je podržala Fondacija Friedrich Ebert. U decembru 2009. Institut je objavio publikaciju

"Slučaj Lipci 2008 – Kako da nam se ne ponovi?", a u januaru 2010. "Parlamentarni nadzor nad sektorom bezbjednosti i odbrane u Crnoj Gori – Kako dalje?", takođe uz podršku Fondacije Friedrich Ebert. U februaru 2010 objavljena je analiza pod nazivom "Procjena pravnog okvira i prakse u primjeni nekih kontrolnih mehanizama Skupštine Crne Gore: konsultativno saslušanje, kontrolno saslušanje i parlamentarna istraga" Predstavnik Instituta Alternativa učestvovala je na sjednici Odbora za ekonomiju, budžet i finansije, kada je na dnevnom redu bio Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2009. godinu i predstavio Komentar Instituta na ovaj Prijedlog zakona.

Institut Alternativa kao partner Evropskog pokreta u Crnoj Gori i Centra za monitoring učestvuje u projektu "EU Matrix – monitoring procesa evropskih integracija – monitoring Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u EU", fokusirajući se na oblasti javno-privatnih partnerstava i javnih nabavki.

Evropski fond za Balkan podržao je projekat Instituta Alternativa koji se bavi spoljnom finansijskom kontrolom, odnosno istraživanjem pravnog okvira i prakse Državne revizorske institucije. Objavljivanje nalaza istraživanja uslijediće u avgustu 2010. Aktivnosti Instituta Alternativa podržane su od Fondacije Institut za otvoreno društvo – Predstavništvo Crna Gora (FOSI ROM) i Think Tank Fonda, Fondacije Friedrich Ebert, Komisije za raspodjelu sredstava za projekte NVO Skupštine Crne Gore, Canada Fund i Evropskog fonda za Balkan. Institut je ostvario saradnju s Evropskom inicijativom za stabilnost (ESI), sa sjedištem u Berlinu, koja je sprovela program izgradnje kapaciteta za saradnike IA.

Institut Alternativa je član NVO samoregulatornog tijela i pružio je punu informaciju o svom finansijskom poslovanju u skladu sa Kodeksom djelovanja NVO čiji je potpisnik.

Adresa: Đoka Miraševića (Kroling), 3/3, Podgorica,
Tel/Fax: (020) 268 686
E-mail: info@institut-alternativa.org
Website: www.institut-alternativa.org